

ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ – ΜΕΛΕΤΗ

ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ/ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Η ιδέα για τη δημιουργία ενός παγκόσμιου και οικουμενικού ιδρύματος για τον Ποντιακό Ελληνισμό γεννήθηκε μέσα μου, ήδη, από την εφηβική ηλικία. Είναι κρίμα, ίσως και ντροπή για όλους μας, το γεγονός ότι δεν υπάρχει ένα οικουμενικό σημείο αναφοράς, ένα παγκόσμιο κέντρο για τον Ποντιακό Ελληνισμό.

Ένα κέντρο έρευνας, μελέτης, καταγραφής και ανάδειξης όλων εκείνων των στοιχείων που μας χαρακτηρίζουν:

γλώσσα, ιστορία, πολιτισμός, ήθη και έθιμα.

Ωστόσο η ιδέα αυτή άρχισε να αποκρυσταλλώνεται και να κατατίθεται επίσημα στον πάλαι ποτέ δήμο Πολίχνης -και τώρα δήμο Παύλου Μελά- το Φεβρουάριο του 2003. Δυστυχώς μέχρι σήμερα, για λόγους που δεν είναι της παρούσης ν' αναφέρω, το θέμα έχει παραμείνει στάσιμο.

Βέβαια για την οργάνωση και ανάπτυξη ενός τόσο σπουδαίου εγχειρήματος απαιτείται πρώτα η πλήρωση μια σειράς αντικειμενικών προϋποθέσεων, ώστε αυτό να καταστεί εξαρχής λειτουργικό, σύγχρονο και όσο το δυνατόν αυτοχρηματοδοτούμενο.

Προέχει λοιπόν η εύρεση κατάλληλου χώρου. Ο δήμος Παύλου Μελά με τον οποίο είχαν γίνει κάποιες συζητήσεις, έδειξε σχετικό ενδιαφέρον και μάλιστα πρότεινε κάποιες κτιριακές εγκαταστάσεις μέσα στο πρώην στρατόπεδο συνολικού εμβαδού περίπου 2.500 τμ. Ανεξάρτητα από τις προθέσεις αυτές του δήμου, προηγείται μια σειρά ενεργειών για την πραγμάτωση “ **ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ**”.

Χρειάζονται λοιπόν οι κατάλληλες υλικοτεχνικές υποδομές, οι κτιριακές εγκαταστάσεις και βέβαια οι οικονομοτεχνικές μελέτες για την οργάνωση, συντήρηση και αυτοχρηματοδότηση- από ένα σημείο και έπειτα- όλου του αρχιτεκτονήματος. Συνίσταται επίσης η συνεργασία με το Διεθνές Συμβούλιο Μουσείων (ICOM), το οποίο είναι οργανισμός της UNESCO, καθώς και με το Διεθνές Συμβούλιο Μνημείων (ICOMOS).

Ενδεικτικά το **ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ** μπορεί να περιλαμβάνει:

- ✓ **ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ** για την ανάδειξη και αξιοποίηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Βέβαια για το μουσείο απαιτείται επιστημονική μουσειογραφική, αλλά και μουσειολογική μελέτη καθώς και εικαστικό-τεχνικός σχεδιασμός. Έτσι πρέπει να γίνει επιλογή και αξιολόγηση των στοιχείων που είναι δυνατόν να προβληθούν και να παρουσιαστούν άμεσα στους επισκέπτες. Τα στοιχεία αυτά μπορεί να είναι:
 1. Στοιχεία από την πνευματική κληρονομιά όπως ήθη, έθιμα, μύθοι, παραδόσεις, ιστορικά γεγονότα, διάφορα επιστημονικά πονήματα...
 2. Στοιχεία από την υλική κληρονομιά...
 3. Στοιχεία από την ανθρώπινη κληρονομιά όπως παραδοσιακά είδη, εργαλεία, αντικείμενα καθημερινής χρήσης, οικοσκευή, υλικά εργασίας, λαογραφικά στοιχεία, καλλιτεχνικές και πνευματικές δημιουργίες, ενδυμασίες, υποδεσίες, οπλισμός...

Παράλληλα με το Μουσείο θα λειτουργούν θεματικές εκθέσεις στο χώρο και στο χρόνο, διαδραστικοί περίπατοι, περίπτερα ψηφιακής και ηλεκτρονικής πληροφόρησης, διαδικτυακά παιχνίδια γνώσεων.

Επίσης κύριο μέλημα πρέπει να είναι ο τακτικός έλεγχος, η αξιολόγηση, η καταγραφή, η συντήρηση και ανανέωση των διαφόρων μουσειακών συλλογών (πολιτιστικών, λαογραφικών, εθνολογικών, εθνογραφικών...).

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- Αξιολόγηση τυχόν διατιθέμενων κτηρίων και σύνταξη σύγχρονου κτηριολογικού προγράμματος και σχεδιασμός των τεχνικών προδιαγραφών. Μπορεί να χρειαστεί να γίνουν επεμβάσεις ή και παρεμβάσεις σε υφιστάμενα κτήρια για τη συντήρηση και την προσαρμογή τους στη νέα χρήση τους, ως μουσειακοί χώροι. Τέλος απαιτούνται τεχνικές μελέτες για την ανέγερση νέων κτηρίων.
- Ανάλυση όλων των επιστημονικών εργασιών που απαιτούνται όπως συλλογή βιβλιογραφικών δεδομένων και αξιολόγηση τους, μουσειογραφική, μουσειολογική αλλά και μουσειοπαιδαγωγική προσέγγιση που αφορά στη διαμόρφωση χώρων, στον προσδιορισμό των θεματικών ενοτήτων και της παρουσίασης, στην ανεύρεση και ερμηνεία του οπτικού υλικού που τυχόν θα προκύψει (φωτογραφίες, αυθεντικά δείγματα, αντίγραφα ...).
- Επίσης πρέπει να συντρέξει ανάλυση της κειμενογραφίας και της επιμέλειας των κειμένων, των ξενόγλωσσων μεταφράσεων.
- Ακόμη συνίσταται οργάνωση και ανάλυση εκπαιδευτικών και πολιτισμικών προγραμμάτων και η εύρεση του τρόπου και της διαχείρισης και της λειτουργίας τους, που αφορούν επίσης στη στελέχωση προσωπικού, στους οικονομικούς πόρους, στους τρόπους αυτοχρηματοδότησης, στη λειτουργία πωλητήριων καταστημάτων και περιπτέρων, στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων, και συνεργασιών με άλλα μουσεία, στους τρόπους προβολής και προώθησης των εκθεμάτων και των προϊόντων παραγωγής ...

- Ανάλυση όλων των εικαστικών εργασιών όπως σκηνογραφία, σχεδιασμός προθηκών και κατασκευών για τα εκτιθέμενα αντικείμενα, ηλεκτρονική επεξεργασία και οπτικοποίηση των υλικών εκθεμάτων, ψηφιακές τρισδιάστατες αναπαραστάσεις εικονικής πραγματικότητας, γραφιστικές και καλλιτεχνικές εργασίες, ολογραφίες με LASER ...
- Ανάλυση όλων των τεχνικών και κατασκευαστικών εργασιών στις αίθουσες προβολής των εκθεμάτων με ειδικά οπτικά εφέ, ειδικό φωτισμό, σχετική θερμοκρασία και υγρασία, κατασκευές ειδικών προθηκών από κατάλληλα υλικά, ηλεκτρονικές εκτυπώσεις, εργασίες εγκατάστασης και εφαρμογής κηποτεχνιών, τεχνικές διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου πρασίνου ...
- Ανάλυση όλων των προμηθειών και του τεχνικού εξοπλισμού, των υλικών για την επίπλωση γραφείων, διάφορα μηχανήματα, βιβλιοθήκες, αίθουσες οπτικοακουστικών μέσων, αίθουσες για τις διάφορες εκπαιδευτικές δραστηριότητες και τα προγράμματα, για τον εξοπλισμό των γραφείων διοίκησης, των περιπτέρων, των γραφείων του προσωπικού ...

ΠΑΡΑΓΩΓΗ

- ✓ Παραγωγή προγραμμάτων για τους επισκέπτες, παραγωγή πολυμέσων (MULTIMEDIA), προβολής διαφανειών (SLIDESHOW), εκπαιδευτικών ταινιών, προβολές παιδαγωγικού, ενημερωτικού, διαφημιστικού αλλά και χαρακτήρα αναψυχής.
- ✓ Δημιουργία ιστοσελίδων στατικών και δυναμικών.
- ✓ Οργάνωση και υλοποίηση μουσειακών αντιγράφων αλλά και κινητών εκθέσεων.
- ✓ Έκδοση ενημερωτικού και επιστημονικού υλικού με διάφορα έντυπα, φυλλάδια, περιοδικά, βιβλία, καταλόγους, οδηγούς ξενάγησης, με ηλεκτρονική και οπτική ενημέρωση.
- ✓ Οργάνωση εκπαιδευτικών, ψυχαγωγικών και διαδραστικών διαδρομών, με ειδική θεματολογία για τον Πόντο, με κατάλληλες οδοσημάνσεις, με ενημερώσεις πινακίδων διαφόρων τύπων, με φορητές ατομικές συσκευές ξενάγησης (σακίδια), με ενδείξεις πληροφόρησης και ενημερωτικό υλικό, με πλαστικοποιημένες κάρτες διαπίστευσης για την εξερεύνηση του μουσειακού χώρου. Υλοποίηση πληροφόρησης μέσα από ειδικά περίπτερα, τη χρήση Η/Υ και την οργάνωση των χώρων υποδοχής .
- ✓ Υλοποίηση προγραμμάτων αξιολόγησης, βελτίωσης, επέκτασης των δομών και παροχών πληροφόρησης/αναψυχής με ειδικά ερωτηματολόγια προς τους επισκέπτες.
- ✓ Οργάνωση και δημιουργία ειδικών θεματικών κήπων, θεματικών οικολογικών διαδρομών και πάρκων με βοτανικό κήπο, συλλογή φυτών που απαντώνται στον Πόντο, πάρκο με μινιατούρες για την ανάδειξη της πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής μας κληρονομιάς.

- ✓ Υλοποίηση έργων αποκατάστασης και ανάπλασης αναξιοποίητων ανοιχτών χώρων με τυχόν περιβαλλοντικές αλλοιώσεις.
- ✓ Οργάνωση ενός συνολικού συστήματος μέσων για την ερμηνεία των στοιχείων του φυσικού πλούτου, του πολιτισμικού περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής του Πόντου σχετικά με τη χλωρίδα, την πανίδα, τη γεωλογία ...
- ✓ Οργάνωση και διεξαγωγή εκδρομών στον Πόντο με ειδική θεματολογία και κατάλληλη περιήγηση.
- ✓ Οργάνωση, προετοιμασία και διεξαγωγή εκδηλώσεων διαφόρων τύπων για λογαριασμό και τρίτων όπως ομιλίες, διαλέξεις, συνέδρια, ημερίδες, παρουσιάσεις βιβλίων, εκδηλώσεων αλλά και σεμινάρια, συνεντεύξεις ...
- ✓ Ανάληψη των εργασιών παραγωγής του αναγκαίου συνοδευτικού και διαφημιστικού υλικού για τις παραπάνω εκδηλώσεις (αφίσες, φυλλάδια, βιβλία πρακτικών, βιντεοσκοπήσεις, αρχειοποίηση...).
- ✓ Εκπαίδευση ενδιαφερομένων με σεμινάρια όπως για παράδειγμα του προσωπικού ενός κέντρου πληροφόρησης Κ.Ε.Π. σε ζητήματα πληροφόρησης επισκεπτών για το μουσείο και τους χώρους του ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ.
- ✓ Προβολή της κοινωνικής προσφοράς του Μουσείου με δράσεις για την ανάπτυξη του προφίλ του και του συμβουλευτικού του έργου (ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ).

ΑΥΤΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

- Εργαστήριο εκμάθησης Ποντιακών οργάνων
- Εργαστήριο εκμάθησης, προώθησης και διατήρησης της Ποντιακής διαλέκτου
- Εργαστήριο παραγωγής παραδοσιακών εδεσμάτων της Ποντιακής κουζίνας
- Εργαστήριο κατασκευής παραδοσιακών ενδυμασιών
- Εργαστήριο κατασκευής παραδοσιακών οργάνων
- Θεατρικό εργαστήριο Πόντου
- Αειφόρος ανάπτυξη μέσω του τουρισμού με γραφείο ταξιδίων και οργάνωση εκδρομών στον Πόντο
- Ένταξη στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα επισκέψεων του Υπουργείου Παιδείας
- Δημιουργία ξενώνων
- Φεστιβαλικές εκδηλώσεις
- Στούντιο καταγραφής, ηχογράφησης, ψηφιοποίησης παραδοσιακής μουσικής
- Δημιουργία ραδιοφώνου και τηλεόρασης

ΕΝΤΑΣΣΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- Αίθουσα πολλαπλών χρήσεων με διαδραστικές αναζητήσεις όπως σάκοι εκπαίδευσης κατασκευών, παζλ με απεικονίσεις εκθεμάτων, παιδότοπος...
- Αίθουσα νέων τεχνολογιών και ψηφιοποίησης
- Συνεδριακοί χώροι για την οργάνωση ημερίδων, διαλέξεων, εκθέσεων βιβλίου, ζωγραφικής, φωτογραφίας, προβολών και συνεστιάσεων
- Αίθουσα συγκέντρωσης αρχειακού υλικού
- Υπαίθριο αλλά και κλειστό θέατρο για καλλιτεχνικές και φεστιβαλικές εκδηλώσεις
- **ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ – ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ**
- **ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ**

ΦΟΡΕΙΣ – ΠΗΓΕΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

- ❖ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ
- ❖ ΣΥΝΑΥΛΕΙΕΣ, ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ
- ❖ ΤΗΛΕΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ – ΡΑΔΙΟΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ
- ❖ ΙΔΙΩΤΕΣ – ΔΩΡΗΤΕΣ
- ❖ **ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ**
- ❖ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
- ❖ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Σύνταξη μελέτης

ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ/ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΣ

ΤΗΛ. 6974832794

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΩΝ ΧΩΡΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

- ❖ ΧΩΡΟΙ – ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΚΥΡΙΩΣ ΜΟΥΣΕΙΟΥ
- ❖ ΑΠΟΘΗΚΗ ΕΚΘΕΜΑΤΩΝ – ΥΛΙΚΩΝ
- ❖ ΑΙΘΟΥΣΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
- ❖ ΑΙΘΟΥΣΑ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗΣ
- ❖ ΑΡΧΕΙΟ
- ❖ ΑΙΘΟΥΣΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ – ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
- ❖ ΓΡΑΦΕΙΑ – ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ, ΚΥΛΙΚΕΙΟ
- ❖ ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ – ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ – ΑΙΘΟΥΣΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ
- ❖ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ – ΛΟΓΟΣΤΗΡΙΟ
- ❖ ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΟΡΓΑΝΩΝ, ΓΛΩΣΣΑΣ
- ❖ ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ, ΕΔΕΣΜΑΤΩΝ
- ❖ ΞΕΝΩΝΑΣ
- ❖ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΑΞΙΔΙΩΝ
- ❖ ΘΕΑΤΡΟ

- ❖ ΑΙΘΟΥΣΑ ΘΕΑΤΡΙΚΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ – ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΑ – ΒΕΣΤΙΑΡΙΟ
- ❖ STUDIO ΚΑΤΑΓΡΑΦΩΝ – ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ – ΗΧΟΓΡΑΦΗΣΕΩΝ
- ❖ ΑΙΘΟΥΣΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ – ΠΑΙΔΟΤΟΠΟΣ)
- ❖ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ – ΟΜΙΛΙΕΣ – ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ)
- ❖ ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ – ΤΥΠΟΥ – ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ
- ❖ ΑΥΤΟΝΟΜΟ ΚΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΟ **ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ – ΜΕΛΕΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ/ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ**
- ❖ ΑΥΤΟΝΟΜΟ ΚΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΟ **ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ**

ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ/ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΣ